3 TIPS VOOR TOEGANKELIJK STEMMEN IN JOUW GEMEENTE

Posted on 21 augustus 2023 by Stan van Kesteren

Veel gemeenten starten nu met de voorbereidingen voor de aankomende Tweede Kamerverkiezingen. Een goed moment om te pleiten voor toegankelijke verkiezingen.

Categories: Algemeen, Toegankelijkheid

Tags: Politiek, Verkiezingen

De gemeente is verantwoordelijk voor toegankelijke stembureaus en een toegankelijk stemproces. Gemeenten regelen locaties voor stemlokalen, werven stembureauleden en maken een draaiboek. Die voorbereidingen zijn nu bezig. Ga dus in gesprek met je gemeente over de toegankelijkheid van de verkiezingen en gebruik daarvoor de onderstaande tips.

1. Zorg dat een stembureau bereikbaar en toegankelijk is

Het is wettelijk verplicht dat stemlokalen fysiek toegankelijk zijn. Daarnaast moeten ze goed bereikbaar zijn. En denk ook aan de uitgankelijkheid: in een noodsituatie moet iedereen het stembureau veilig kunnen verlaten.

Op de website van de Oogvereniging vind je een overzicht van hulpmiddelen voor mensen met een visuele beperking. Zo hebben een aantal stembureaus een stemmal met audio-ondersteuning.

In de verkiezingentoolkit van de Rijksoverheid staat een checklist voor toegankelijke stemlocaties.

2. Zorg dat iedereen zich welkom voelt in het stembureau

Iedereen die gaat stemmen moet zich welkom voelen in het stembureau. Dit gaat over bejegening: de manier waarop je met iemand omgaat. Het is belangrijk te vragen wat iemand nodig heeft en dit niet voor iemand in te vullen.

Stembureaus kunnen werken met een Prokkelduo (waarbij vrijwilligers met en zonder een verstandelijke beperking met elkaar samenwerken). Steeds meer gemeenten kiezen ook voor een prikkelarm stembureau en er zijn stemlokalen waar communicatie in Nederlandse Gebarentaal mogelijk is.

Lees meer over sociale toegankelijkheid in de Handreiking Toegankelijke verkiezingen van Ieder(in).

3. Zorg dat de informatie over de verkiezingen vindbaar, begrijpelijk en toegankelijk is

Informatie over de verkiezingen en de beschikbare voorzieningen moet voor iedereen vindbaar, begrijpelijk en toegankelijk zijn.

Geef goede informatie over de voorzieningen per stembureau, zodat stemmers met een beperking weten in welk stembureau zij hun stem kunnen uitbrengen. Ook goede informatie over het stemproces is belangrijk. Dit helpt kiezers zich vooraf goed voor te bereiden op het stemmen. Dit is bijvoorbeeld belangrijk voor mensen die voor het eerst gaan stemmen, en ook voor mensen die structuur nodig hebben.

Aandachtspunten uit eerdere verkiezingen

Bij eerdere verkiezingen konden mensen met een beperking problemen melden bij het Meldpunt onbeperkt stemmen. Hieronder de belangrijkste knelpunten bij de vorige verkiezingen:

Fysieke toegankelijkheid stemlokaal

Niet alle stemlocaties waren zelfstandig toegankelijk voor mensen met een rolstoel of rollator. Dat kwam vaak door deuren die men niet zelfstandig kon openen, maar ook door drempels en steile hellingen. Ook een grote reisafstand tot naar het stembureau was voor meerdere mensen een belemmering.

Hulp in het stemhokje en veiligheid

Een ander aandachtspunt is dat mensen van het stembureau goed moeten weten wanneer ze hulp in het stemhokje kunnen geven. Ook voelden mensen met een kwetsbare gezondheid in coronatijd zich niet veilig bij het stemmen, door afschaffing van de coronamaatregelen.

Rapport Meldpunt onbeperkt stemmen

Op basis van de uitkomsten van het Meldpunt deed Ieder(in) aanbevelingen voor het stemproces. Bekijk de aanbevelingen in het laatste rapport van het Meldpunt onbeperkt stemmen. Ook bij de aankomende Tweede Kamerverkiezingen organiseert Ieder(in) het Meldpunt onbeperkt stemmen.

Handige documenten en meer informatie

Website IederIn): Zo kan iedereen stemmen

Website Ieder(in): themapagina Toegankelijke verkiezingen

Handreiking Politiek voor Iedereen (pdf)

Toegankelijk stemmen – wat kun je gemeentelijk, provinciaal of landelijk daarvoor doen? (pdf)

Verkiezingstoolkit Rijksoverheid – onderwerp Toegankelijkheid Verkiezingen (website)